

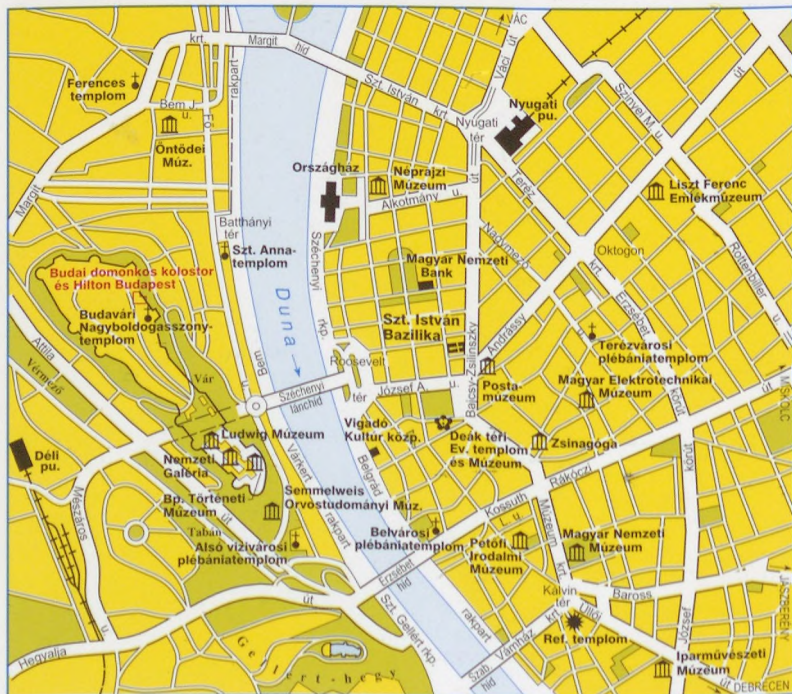

BUDAPEST

Budai domonkos kolostor

TÁJAK KOROK MÚZEUMOK KISKÖNYVTÁRA 625

© Cartographia Kft. Budapest, 1999. 660886

A CÍMLAPON: A Szent Miklós-templom tornya a Hilton Szálló modern és XVIII. századi szárnyai közt

A HÁTLAGON: A Szent Miklós-templom maradványai a szentély felé

A Mátyás-templom, a Hilton Szálló és a Halászbástya a Lánchíd felől

A domonkos szerzetesrend *Szent Miklósról elnevezett templomának és kolostorának* maradványai a budai Várnegyedben, a Hess András tér 1-2. szám alatt található. A középkori falmaradványok fölé épült a *Hilton Szálló*, amelynek területén lehetőség nyílik az egykori épület részleteinek megtekintésére.

A gótikus szentély maradványai 1902-ben, a Halászbástya építéskor kerültek napvilágra. Ez időtől kezdve különböző épületbontások alkalmával a templom más részei is láthatóvá váltak. A kutatásokat 1925-ben Lux Kálmán, 1937-ben Csemegi József, 1940-ben Lux Géza, 1943-ban Gerő László építészmérnökök végezték. Majd 1958-ban Gerevich László és Holl Imre rövid régészeti ásatást kezdeményeztek, amelynek folytatása az 1965-76 között végzett teljes feltárás lett, melyet a jelen sorok írója irányított.

A *domonkos rendet* – mint koldulórendet – 1215-ben alapították azzal a feladattal, hogy az eretnekmozgalmakat fékezzék meg, illetve pogányok között missziós tevékenységet folytassanak. Céljaik elérése érdekében kolostoraikat kifejezetten városokba telepítették. A rend igen gyorsan elterjedt Európában. A rájuk bízott feladat sürgössége miatt a pápa kötelezte a világi papságot, hogy már álló, felszentelt, tehát működő templomokat vagy kápolnákat adjon át a szerzeteseknek. A papság nem szívesen vált meg jól jövedelmező plébániáitól, ezért a városok peremén vagy a külvárosok szegények

A középkori kolostor 1902-ben feltárt szentélyének maradványai a második világháború előtt

által lakott negyedeiben lévő templomokat ajánlottak fel. Közép-Európa országainak uralkodói a XIII. század első felében sok új várost alapítottak. Erre a legalkalmasabb kis települést jelölték ki, ahová összevonták a környék lakosságát. Az új város ezután az elbontott régi helyén szabályos tervek szerint épült és új plébániatemplomot kapott, míg a korábbi település egyházát átadták az ez időben terjeszkedő domonkos szerzeteseknek. Azokban a városokban, ahol a domonkos kolostorokban volt régészeti kutatás, mindenhol elő is kerültek egy korábbi templom maradványai. Sok helyen a történeti források is megőrizték e folyamatok emlékét. Hasonló módon történt ez Budán is.

IV. Béla király a XIII. század közepén (1255 körül) alapította Budát a Duna jobb partján elnyúló hegy lapos fennsíkján, és azt németekkel telepítette be. A város építését megelőzően azonban volt a hegyen egy *magyarok* lakta település, amelynek *temploma* is volt. Erről a Máriának szentelt templomról csak egyetlen oklevél emlékezik meg, de maradványait megtalálta a régészeti kutatás a későbbi domonkos templom alatt. Felmenő falak, falpillér-lábazatok, helyenként téglapadló részletek, a törmelék között pedig falpillér- és konzolfejezetek kerültek elő. A templom vagy kápolna alaprajza egyszerű szentély nélküli téglalap volt, hasonlóan más XIII. század eleji, főként lengyelországi példákhoz. Megépülése után nem sokkal ezt a kis templomot a domonkosok lebontották, hogy saját igényeiknek megfelelően építhessenek helyére, ez 1254-re már el is készült. A négyévként tartandó „*capitulum generale*”-t mindig egy újonnan épült kolostor és templom felszentelésének helyén rendezték meg, ellenőrizve építési szabályzatuknak a XIII. században még szigorú betartását. Ezúttal a rendi nagygyűlés Budán volt. Állítólag ez alkalommal tartot-

Kolostorkerengő (részlet)

ta meg esküvőjét itt, a templomban IV. Béla fia, **István** Kun Erzsébettel. A házasságot a király a kunok kiengesztelésére szánta, fejedelmük, Kötöny meggyilkolása miatt.

A domonkosok XIII. századi temploma tehát a lebontott Mária-templom (kápolna?) fölé épült, kevésbé meghosszabbítva a hajót kelet felé és hozzáépítve egy nyújtott, egyenes záródású szentélyt, amely a szikla pereméig nyúlt ki. Padlószintje a templom előtt elhaladó úttest felszínénél jóval mélyebben feküdt, ezért a főbejárat-tól lépcsők vezettek a templombelsőbe. A nyugati homlokzat a mediterrán vidékek domonkos templomaihoz hasonlóan egyszerű volt: közepén helyezkedett el az oszlopokkal díszített, lépcsős, bélétes

kapu, fölötté az oromzatot egyetlen rózsablak törte át, amit néhány töredéke alapján **Sedlmayr János** – a helyreállítás tervezője – rekonstruált. Feltehetően ez a homlokzat megmaradt még a XIV. században is. A templombelső faragványai közül mindössze egy igen kopott, sásleveles pillérfőt ismerünk, amely ugyancsak az egykorú itáliai domonkos építészet stílusával egyezik. Az épületbe már a XIII. században temetkeztek polgári személyek. Innen került elő az első, évszámmal (1289) is ellátott sírkő, valamint egy regensburgi származású személy (kereskedő?) sírköve. A kolostor keleti homlokzatához csatlakozott észak felől Buda első városfala, amely a sziklafelszín peremére épült.

A XIV. század első éveiben, III. Endrének, az Árpád-ház utolsó sarjának halála után a trón várományosai közül a domonkosok a pápa jelöltjét: az Anjou-házbeli **Róbert Károlyt** támogatták. Az ő kolostorukban lakott hosszabb ideig a pápai legátus, Biccasini Miklós, később pedig Gentilis bíboros. Feltehetően ennek köszönhetően lett a budai kolostor a magyar tartomány központja. Itt állították fel már 1305-re a rendtartomány főiskoláját, a „*studium generale*”-t. Ezzel nagy építkezés vette kezdetét, amely az egész századon keresztül folyt. A *főiskola* a kolostortól északra fekvő tel-

Johannes de Ratisbona (Regensburgi János) sírköve a XIII. századból

ken épült fel. Miatta nagyobb átalakításra volt szükség, így az újjáépítés a kolostor átépítésével kezdődött. Alatta kétszintes pince volt. Az új rendezés a kolostorépületet az iskolától keskeny udvarral választotta el, amelyből lépcsők vezettek le a városfalon kívül fekvő majorságukhoz, amelyet a főiskola fenntartása miatt létesítettek.

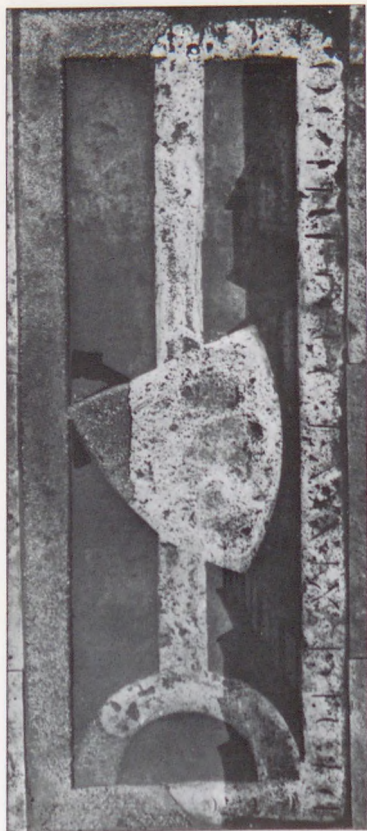
A templom *gótikus átépítésére* csak a XIV. század második felében került sor. A hajót kelet felé *presbitérium* (a papság számára fenntartott rész) szakaszával hosszabbították meg. A gótikus kerengő felől ma is látható szép kapu ide vezetett. A hajót a presbitériumtól és a szentélytől az újon-

*A domonkos kolostor és templom nyugati homlokzata 1300 körül
(Sedlmayr János rekonstrukciója)*

nan épült *lettnerrel* választották el. A XIV. században általánossá vált, hogy a domonkosok templomait megnyitották a város lakossága előtt, így szükségessé vált a szerzetesek és a világi hívők szétválasztása. A lettner tetején *énekeskarzat* volt, melyre a kerengő feletti emeletről lehetett belépni. A XIII. századi hajónak – építési szabályzatuk szerint – meghatározott magasságban párkányon ülő síkmennyezete volt. A lettner és az énekeskarzat azonban már nem nem fért el ez alatt. A megoldást csak feltételezhetjük: fa boltozat. A gótikus szentély meghosszabbításához már nem volt elegendő hely a hegy felszínén, ezért annak falát és támpilléreit mélyen a szikla alatti területre támasztották. Ezáltal a szentély megjelenése még monumentálisabbá vált.

A XIV. században a budai domonkos kolostor és a templom annak ellenére, hogy alaprajzában és gótikus felépítményében az általános szabályokat követte, éppen földrajzi elhelyezkedése miatt volt egyedi és különleges. Keleti nézetét is ebből a korszakból volt a legértelmesebb rekonstruálni. A feltárások alkalmával igen sok sírkő és sírkőtöredék került elő a XIV-XV. századból és a XVI. század elejéről. A város lakossága kedvelte a domonkosokat, adományai ellenében szívesen temetkezett náluk. Az itt eltemetettek személyét a legtöbb esetben már nem lehet megállapítani, maradtak azonban sírkövek olvasható felirattal is, pl. *Bernardus da Iacobi* firenzei jogi doktoré 1376-ból, aki minden bizonnyal a domonkosok főiskoláján tanított. Sok címeres sírkő mellett előkerült egy mesteremberé is a XV.

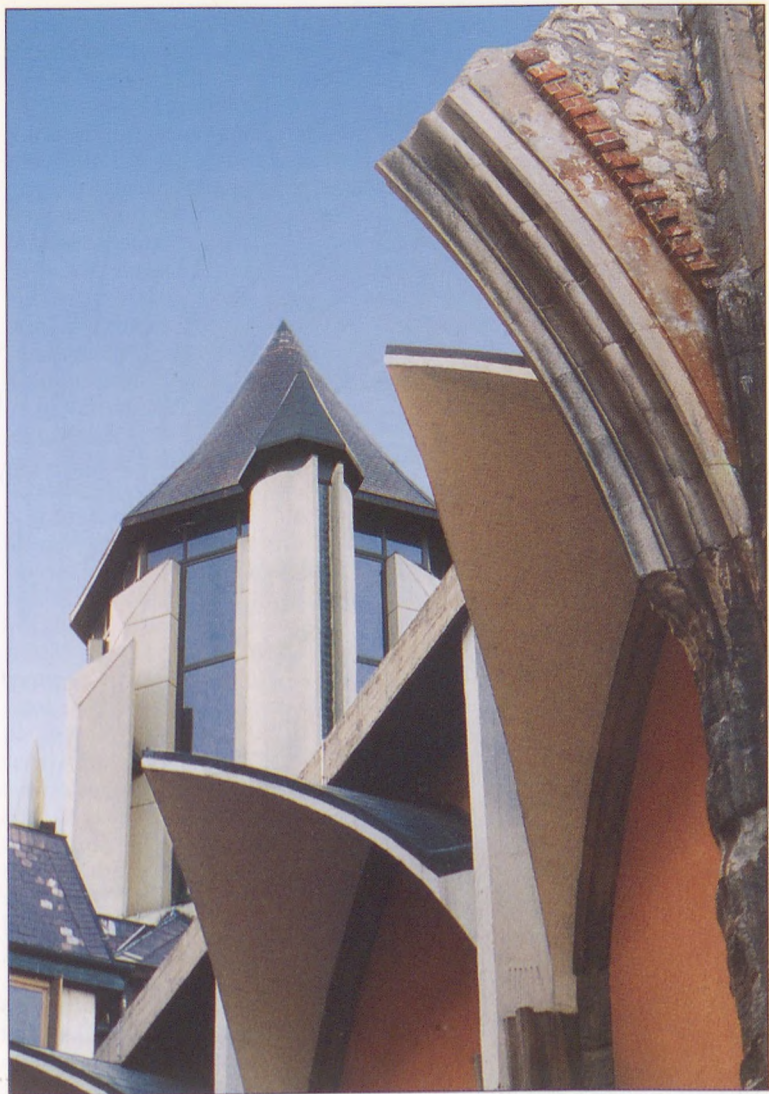

Sírkő 1289-es évszámmal

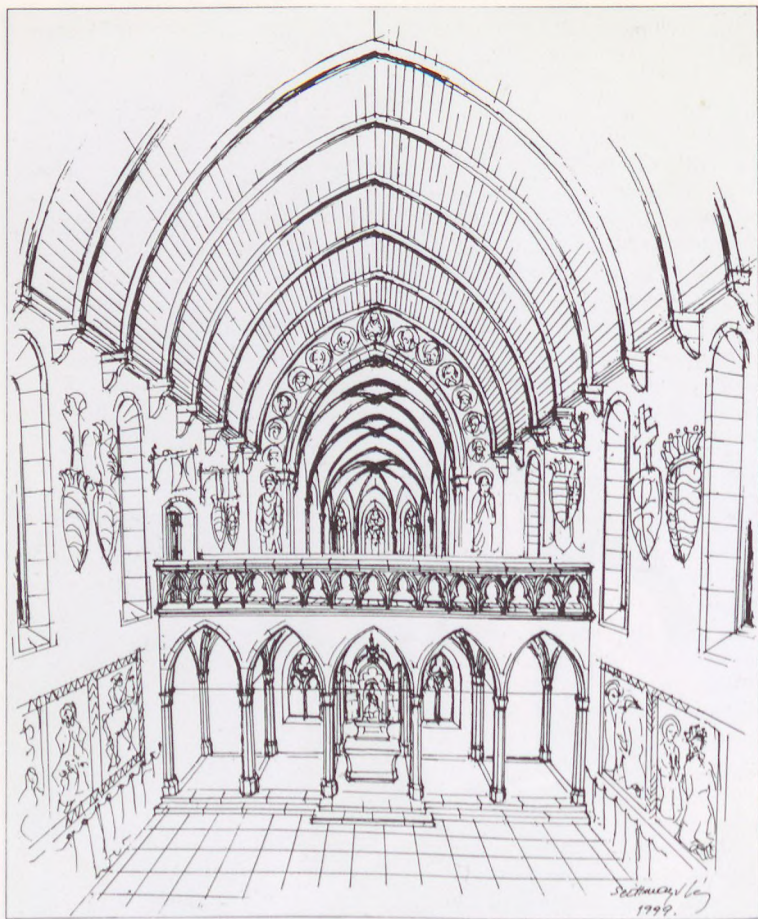
század végéről és egy itáliai származású nemes ifjúé a XVI. század elejéről.

A XIV. század második felében Buda a király állandó székhelye lett és ennek hatására az egész város területén nagy építkezések folytak. A polgárházak helyét paloták foglalták el. A domonkos templom gótikus újjáépítése méltóképpen illeszkedett az újjáépülő városhoz. A rendnek nem volt saját építőműhelye, csupán három kijelölt szerzetes irányította a munkát. A templom 1396-ban fényes ünnepség színhelye volt. A Szentföldre induló lovagok **Zsigmond király** jelenlétében helyezték el címereiket, amelyeket 1480-ban Thuróczy János még látott. A XV. század elején folytatódó építkezést egy hatalmas *torony* építésével kezdték. Ez a torony, amely Hartmann Schedel világkrónikájának (1493) Budát ábrázoló fametszetén látható, csónkán ugyan, de máig megmaradt. Alaprajzunkon kivehető, hogy a torony a XIV. századi kolostor nyugati szárnyába épült be-

le, a templomoldal mellett elhelyezett bejáratot és portát foglalta el. Az új épületszárny felépítményét tehát le kellett bontani, újjáépíteni. Csupán két pincehelyisége maradt meg, az egyikből lépcső vezetett az utcára. Eredetileg itt volt a kolostor élelmiszereinek a raktára. A portás, illetve a cellárius feladata volt hetente egyszer alamizsnát osztani a lépcső mellé felsorakozott koldusoknak. Értelemszerűen továbbra is a tornyon keresztül kellett a kolostor belső udvarába bemenni, de a kapuknak semmi nyoma nem maradt. A toronyban 1686 után kenyérsütő kemence működött.

A torony felső része és a templom egykori boltozatának jelzései

A rekonstruált XIV. századi templombelső a karzat felől, előtérben a lettnerrel (Sedlmayr János rajza)

Felmerül a kérdés, hogy miért volt szükség ennek a toronynak a felépítésére? Négyzetes alaprajza volt, és ezt a formáját két emelet magasságig megtartotta, e fölött nyolcszögű alaprajzon folytatódott tovább. Építésének kezdetét a XV. század elejére tesszük, de a munkálatok még a század második felében is folytak,

ahogy ezt késő gótikus ablakai mutatják. A kolostor felől kerek lépcsőtorony vezetett fel a második emeletre. A torony építésével egy időben került sor a templomhajó átépítésére is. A hajó szélességén nem változtattak, meghagyták a XIII. századi falakat, de a korábbi famennyezetet felváltó kőbordás téglaboltozat miatt az oldalfalakba pilléreket építettek. A pillérek ritmusa megkövetelte, hogy a lettner építményét lebontsák. A templomhajó és a kolostorpincék téglaboltozása ebben az időben készülhetett. A templom berendezéséből csupán egy női szent szobra maradt meg.

A XV. század első felében Buda város egész területén megújították a városfalat. Az első a XIII. század közepén a hegy felszínének sziklaperemére épült, az újat ezúttal már a hegy lejtőjére építették. A sziklaperem és az új városfal közötti területet általában feltöltötték, a domonkosoknál azonban többszintes pincét alakítottak ki. Mivel az új városfal a kolostor és a főiskola közötti udvarról a majorságba vezető lépcső elé épült, itt egy kaput kellett nyitniuk. Készült egy második kijárat is a majorság felé. Ez megkönnyítette a mélypincék feltöltését boroshordókkal. Budát szőlőhegyek vették körül és a város polgárai szőlőbirtokosok voltak. A természet adta föld alatti járatokat, mint mélypincéket pl. felhasználták bor tárolására. A polgárok házaikat is e célnak megfelelően építették. Az 1254-ben Budán megtartott capitulum generale alkalmával magister generálissá választott **Humbertus de Romanis** könyvében külön fejezetet szánt arra, hogy a szerzeteseket kioktassa, hogyan kell a boro-
kat kezelni és tárolni a mélypincékben.

A domonkosoknál ugyan-
úgy, mint más szerzetesren-

A kolostorkerengőből a presbitériumba vezető gótikus kapu

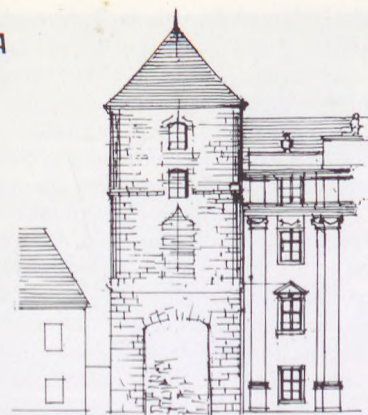

A XIV. századi templom,
kolostor és főiskola rekonst-
ruált képe kelet (a Duna)
felől (Sedlmayr János rajza)

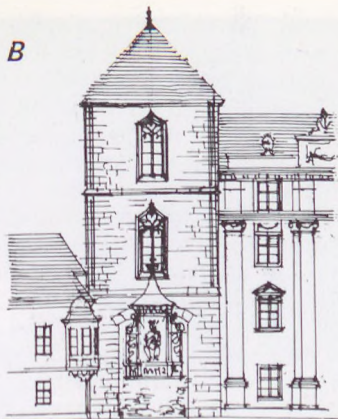

A XV. században emelt torony

A

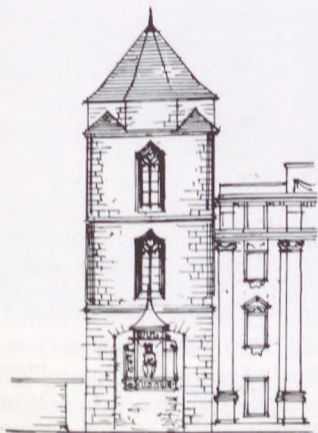

B

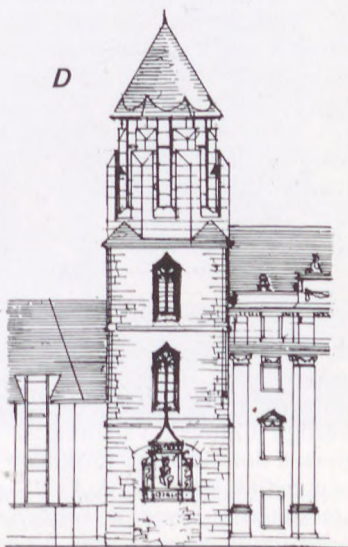

A torony a XVIII-XIX. században (A) (Sedlmayr János rekonstrukciója)
és 1934 után (B) (Lux Kálmán építész tervei szerint)

C

D

A torony 1959 után (C) (Csémegi József építész terve szerint)
és 1976 után (D) (Sedlmayr János terve szerint)

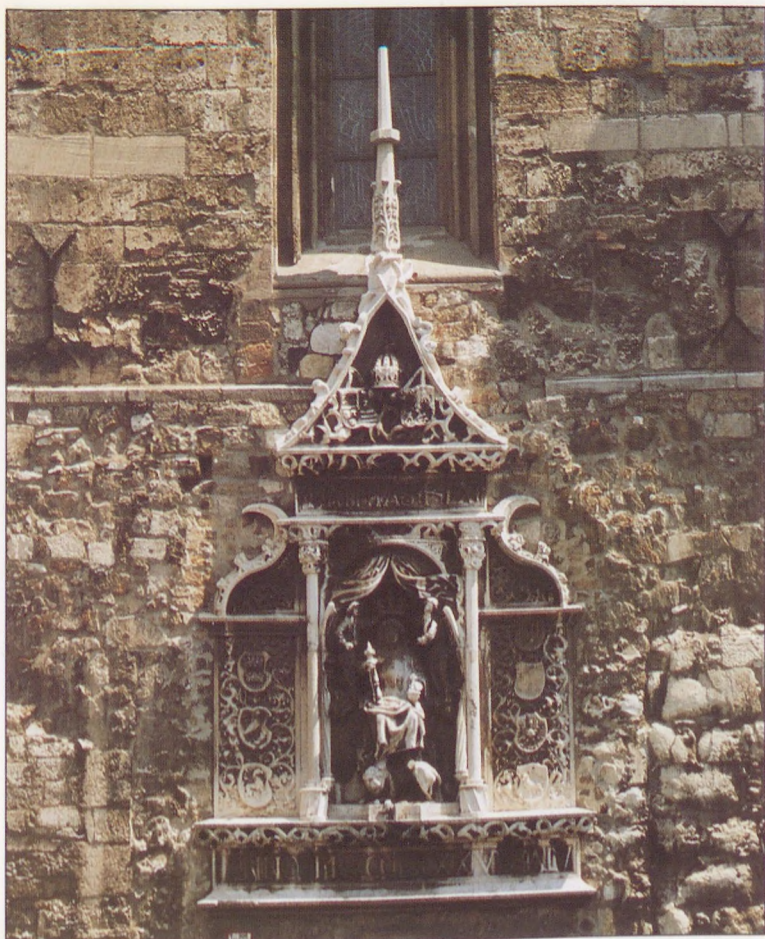
deknél, idővel lazult az alapítás idején létező fegyelem. Reformokra volt szükség. Az 1433-ban német-római császárrá koronázott Zsigmond király felhatalmazást kért a pápától, hogy a domonkos kolostorokban a szerzetesi szabályok megtartása felett őrködhessék. A huszita mozgalom megerősödése és a törökök előretörése miatt a magyar királynak is nagy szüksége volt azokra a szerzetes-rendekre, amelyeket eleve az eretnekségek leküzdésére és a pogányok térítésére alapítottak. Ez tükröződik a későbbiekben **Mátyás királynak** a rendhez fűződő kapcsolatában is. A domonkosok feladatuknak szellemi téren tettek eleget. Szónoklataik, elsőfokú képzettségük az uralkodók támogatását jelentette az országot fenyegető veszedelmekkel szemben. Mátyás egyetemalapítási tervei első lépcsőjeként a domonkosok főiskoláját jelölte ki egy teológiai és filozófiai fakultás létrehozására, illetőleg megerősítésére. Ekkor készült a kerengő udvarán lévő *kút* címerekkel díszített kávéja, míg az emeleti helyiségekbe reneszánsz ablak- és ajtókeretek kerültek.

1530-ban **Roggendorf** csapatai ostromolták Buda városát. A keleti oldalt érte támadás, többek között éppen a domonkosok kolostora felől. Ágyútalálat ütött sebet a városfalon, amelyet a megsérült, és a teljes egészében leomlott keleti épületszárnyból származó vörösmárvány töredékekkel tömtek be. Az ostrom után a szerzetesek elmenekültek. Miután a törökök birtokba vették Budát (1541), a kolostor egyes épületeit egy ideig még használták, de az épület már nem érte meg Buda felszabadulását, 1686 előtt lebontották, alapfalai és pincéi pedig mélyen a föld alá kerültek.

H. Gyürky Katalin

Az együttes újkori építéstörténete

A domonkosok egykori területének a török hódoltság után többféle funkciója volt. A Szent Miklós-templom romosan, de viszonylag jó állapotban állt, ezért is használhatták raktárként. A kolostor négyszögű tömbjét, valamint az attól északra fekvő telekrészt, amelyen a domonkosok főiskolája működött, élelmiszerraktárrá és pékséggé alakították át. A *XVII. század végén* a templomtól délre eső területen a *jezsuiták kollégiuma* épült fel, **Kerschenstainer Konrád** fráter tervei szerint. Az épület egyemeletes volt, homlokzata olaszbarokk jellegű. Az épület a jezsuiták rendházául szolgált, refektóriummal, plébániával, kápolnával és könyvtárral.

A bautzeni Mátyás-köemlék másolata a templomtornyon

A jezsuita rend eltörlése után a kollégium is megszűnt. Az épületben a kincstár nagyszabású bővítést kezdett papnevelde számára. Miután az hamarosan Pozsonyba költözött, helyét a *királyi kamara* foglalta el. A copf jegyeket mutató új háromemeletes épület homlokzatát **Franz Anton Hillebrandt** kamarai építész tervezte.

A templomtól északra eső területen létesített élelmiszerraktárt 1784-ben iskolává alakították át. Ezt a funkciót a második világháborús pusztulásig megtartotta. A négyszögben körülfutó épületben a gótikus kolostorból alig maradt valami, befoglalták viszont a késő középkori torony alsó felét. Az iskola a XIX. század folyamán kissé bővült, emeletet is húztak rá.

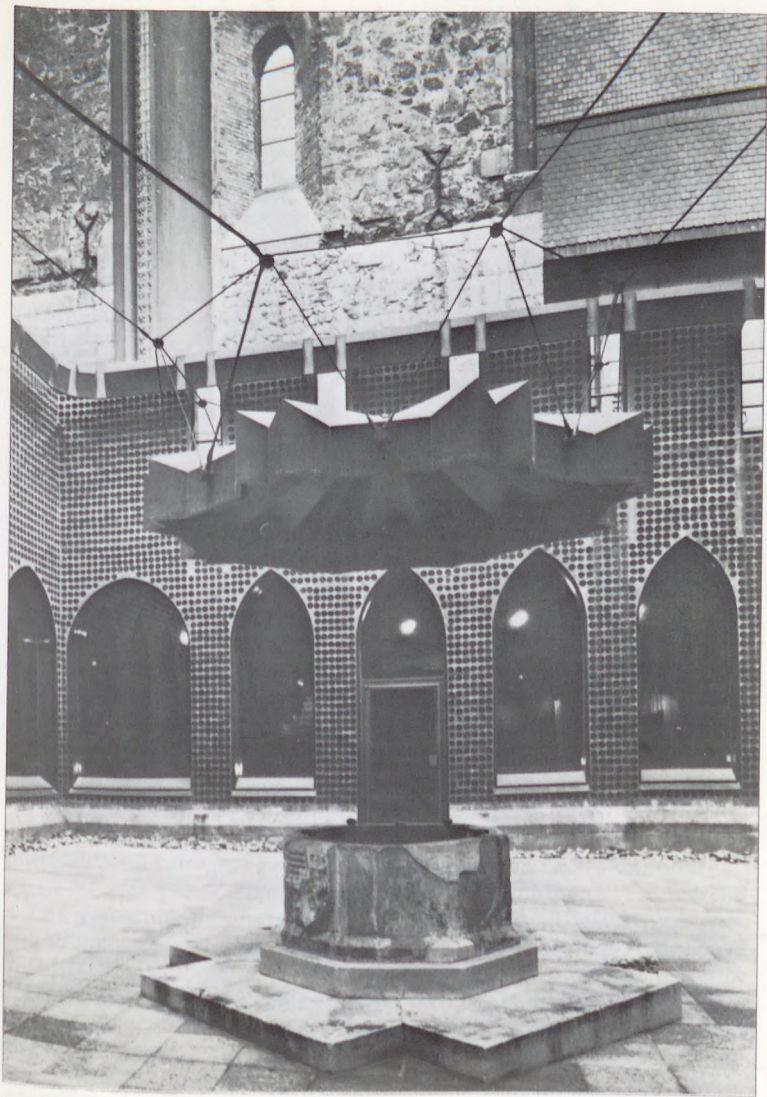
A templomtól délre eső oldalon álló épülettömbben a szabadságharc után a cs. k. pénzügyigazgatóság, majd 1867 után a pénzügyminisztérium helyezkedett el. Ezután a templomhajó északi oldalához is egytraktusos szárnyát emeltek, amelynek maradványát és az itt lévő trezorokat csak a legújabb helyreállítás során bontottuk ki. Az épület egésze a második világháborúban kiégett, födémei leszakadtak, csak romos főfalai maradtak meg. Századunk első felében a középkori maradványok két kisebb helyreállítására került sor. **Lux Kálmán** építész tervei szerint megerősítették a középkori torony falazatát, kibontották a nyugati homlokzaton nyíló két függönyíves, késő gótikus ablakát, amelybe ekkor kétosztatú, mérműves körács került. A torony nyugati oldalának alsó részén *Mátyás király* Bautzenben álló *kőemlékének másolatát* helyezték el, amelynek szélső mezőit Lux Kálmán korábbi ábrázolás alapján rekonstruálta.

A templomhajó befalazott északi ablakaiból **Gerő László** 1943-ban bontatott ki kettőt, a harmadikat csak helyreállításunk során nyitottuk meg. Ugyancsak 1943-ban került elő a templomhajó falán a domonkos kolostorkerengő boltozatának lenyomata. A torony részbeni kiegészítésére 1956 és 1959 között került sor, **Csemegi József** tervei szerint. A torony kiégett falazatát újból injektáltatta, majd tömegét is megemelte. A négyszögű alsó részre a középkori maradványok alapján nyolcszögalaprajzú felmagasítást tervezett, amelyre nyolcszögű gúlatetőt helyezettett. Ezzel a torony gótikus formájára kívánt utalni.

A műemlék helyreállításának koncepciója

A második világháborúban kiégett és romossá vált épületegyüttest és telket a hatvanas években először iskola számára kívánták hasznosítani. Eközben új felhasználóként jelentkezett a *Hilton Szálló*. A legkedvezőbb megoldás érdekében a Középülettervező Vállalaton belül házi tervpályázatot írtak ki, hat meghívott építész részvételével. Ezt öt neves tervező előtt **Pintér Béla** építész nyerte meg.

Pintér Béla első terve több jelentős és azóta igazoltan jó javaslatot tartalmazott. Így például azt, hogy a szálló a teljes elpusztult együttesre terjedjen ki, miáltal az épület egésze viszonylag alacsony ma-

A rekonstruált kolostorkerengő és a Mátyás király idejében elhelyezett kút

radhatott. A gazdasági bejáratot a keleti várfal tövében nyitatta, ott, ahol a középkori kolostor majorsága is feküdt. Műemléki szempontból tervében az épülettömegek alakítása volt igen kedvező: az egykori templom tömegét nem állította vissza, a kolostorudvar és a kerengő területét az új szárnyak „kikerülték”. A déli négyzetes és északi I alaprajzú épületet csak a tornyon át kötötte össze. A műemléki maradványok felett az új szárnyakat ritkán álló pillérekre helyeztette, így a középkori kolostor földszintjét és pinceszintjének tereit viszonylag kevés új szerkezet törte át.

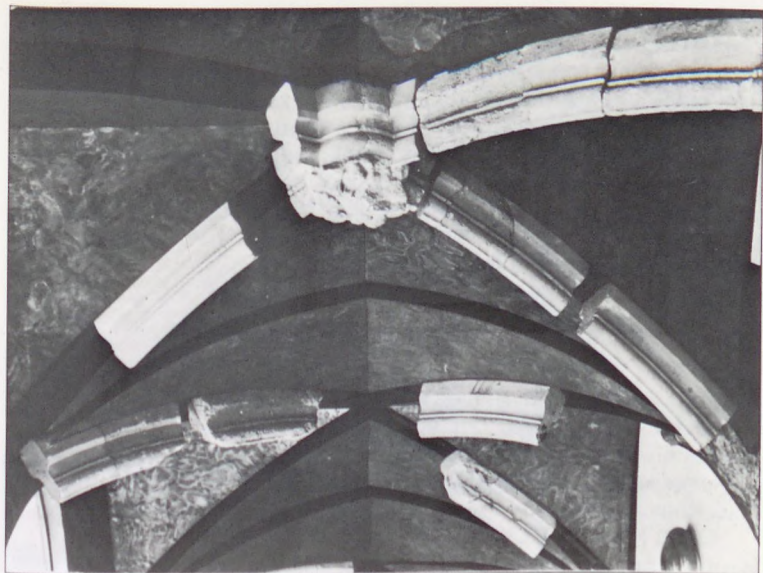
A műemléki maradványok kiegészítését és értelmezését e sorok szerzőjére bízták. Munkámat megkönnyítette, hogy az új épület koncepciója a középkori részek kedvező bemutatását elősegítette. Az új épület és a régi maradványok helyreállítása szerencsés ötvözetben készülhetett el. Együttes átadására 1976 végén került sor.

A domonkos templom és kolostor bemutatása

A középkori Szent Miklós-templomból a hajó északi fala teljes magasságában, a hajó másik oldalából és a szentélyből inkább csak az alsó kősorok maradtak meg. A fedetlenül hagyott tér viszonylagos zártságát építészeti eszközzel lehetett elérni. Így a déli oldalfalat a szálló tömbje pótolja, a szentélyből való kilátást az ülfülkék szemmagasság fölé emelt kiegészítése akadályozza, a hajó nyugati oldalán pedig – a karzat mélységében – összekötő szárny épült.

A hajó északi falának kellő kitámasztását a XV. századi belső pillérek pótlása és a kerengő felőli vasbeton födém biztosítja. Az északi belső pillérekre a hajó hálóboltozatának falmenti fióklemezeit állítottuk fel: e vasbeton lemezekkel a tér egykori lefedésére közvetve utalunk. Kisebb kiegészítések, felmagasítások készültek a lettner pilléreire és hátfalára, valamint a diadalív indításaira. Mindezekkel nagyobb kiegészítések nélkül az elpusztult térre kívántunk utalni. A templom fedetlen terében – az ún. „dominikánus udvarban” – nyaranta előadásokat is tartanak.

A kolostor területén mindenekelőtt a kerengő bemutatására törekedtünk. A templomhajó északi falán lévő lenyomatok alapján és a feltárt alapfalak révén a folyosót egykori jellegében rekonstruáltuk. Az udvari kétszintes homlokzati falat újszerűen alkalmazott csövekből építettük fel, bent a keresztboltozatok mezőit lógatott rézlemezről pótoltuk. A boltozati bordákból az összes megmaradt elemet fémsínre függesztve a déli folyosóban helyeztük el. A kerengőben több sírkövet, egy román kori kaput, valamint régi budai

A kolostorkerengő rekonstruált boltozata

látképeket és metszeteket állítottunk ki. Az egykori domonkos kolostorból a nyugati szárny pinceszintjén egy középoszlopos és egy dongaboltozatos helyiséget egészítettünk ki. A kolostor keleti oldalán a sétány a sekrestyén, illetve káptalantermen vezet át, ahol e terek csekély falkiegeschützést kaptak. A pincébe és az egykori majsorság felé vezető lépcső épen megmaradt és ma is használható.

A műemléki helyreállítás a szálló épületével ritka együttest alkot. A történelmi épületrészek bemutatása ezáltal megtörténhetett, a szálló pedig középkori maradványokkal gazdagodott.

Sedlmayr János

A szálloda szobáiból lélegzetelállító kilátás nyílik a modern és mozgalmas pesti oldalra, a romantikus várnegyedre és a Dunára. A Hilton Budapest szállodának 322 vendégszobája van. A szálloda szolgáltatásait kitűnő éttermek és bárók teszik teljessé. A Dominican étteremben elegáns környezetben szolgálják fel a nemzetközi és a magyar konyha remekeit. A Corvina Étterem tökéletes

hely a reggeli, ebéd, vacsora elfogyasztására, a Lobby Bar kedvelt találkozóhely a nap bármely szakában. Margaréta Café & Terrace a nyári szezonban koktélok, fagyaltokat és barbecue-t kínál vendégeinek: A Faust Pince, a dominikánus szerzetesek egykori pincéje, ahol a híres magyar borvidékek és borpincék legismertebb borait kóstolhatják meg az odalátogatók. Népszerű a Sushi Bar, ahol japán ételkülönlegességeket szolgálnak fel.

A Hilton Budapest 13 konferencia terme, melyek a legmodernebb audiovizuális berendezéssel felszereltek, 10-től 1000 fős rendezvények lebonyolítására alkalmasak.

Irodalom

Szendrei János: A budavári domonkos templom kiásása.

Archaeologiai Értesítő 22. (1902) 396–398.

Forster Gyula: A budavári Halászbástya és a domonkos szerzetesek templomának romjai. Magyarország Műemlékei I. Bp., 1905. 148–156.

Lux Kálmán: A budavári Szent Miklós torony. A Magyar Mérnök és Építész Egylet Közlönyének havi füzetek II. (1925) 4–6, 45–51.

Gerő László: Újabb adatok a várbeli Szent Miklós templomhoz. Budapest Régiségei XIII. (1943) 295.

Horler Miklós: Budapest műemlékei I. Magyarország műemléki topográfiája. Bp., 1955. 347–350.

Lócsy Erzsébet: A budavári Hess András tér. Műemlékeink. Bp., 1963.

Gerő László: A helyreállított budai vár. Bp., 1980. 268–274.

H. Gyürky Katalin: Das mittelalterliche Dominikanerkloster in Buda. Fontes Archaeologici Hungariae. Bp., 1981.

Tájak–Korok–Múzeumok Kiskönyvtára
625. szám

Kiadja a TKM Egyesület az Országos
Műemlékvédelmi Hivatal támogatásával,
1999-ben,
4 000 példányban.

Felelős kiadó: Éri István

Szerkesztette: Deresényi Balázs

Fényképek: Bakos Margit,

Horváth Zoltán, Mihalik Tamás

Rajzok: Koczogi Zsuzsanna,
Sedlmayr János

Színes feldolgozás: Repró Miló Kft., Bp.
Térkép, alaprajz: Cartographia Kft.
Tipográfia: TKM Tipográfiai Stúdió –
Török Balázs

Nyomdai munka: Veszprémi Nyomda Rt.

Felelős vezető: Erdős András vezérig.

ISBN 963 554 323 9

ISSN 0139-245X

- XIII. sz. első fele
- 1254–1300
- 1305–kb. 1400
- XV. sz.
- 1530 – a török hódoltságig
- A török hódoltság kora
- A mai várfal

0 10 m

